

**URZĄD OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DEPARTAMENT OCHRONY KONKURENCJI**

Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa 1, P - 36
Tel. (0-22) 826-91-06, Fax (0-22) 826-30-51
E-mail: dok@uokik.gov.pl

DOK2-69-34/08/DD

Warszawa, dnia 11 września 2008

**Polska Izba Paliw Płynnych
Ul. Słonimskiego 19 lok. 521
Warszawa 00-195**

W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 7 sierpnia 2008 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przedstawia następujące wyjaśnienia.

Problem wysokich cen usług polegających na rozliczeniu i autoryzacji kart płatniczych był już rozpatrywany przez Prezesa UOKiK. Sprawy tej dotyczyło toczące się w latach 2001-2006 postępowanie antymonopolowe wszczęte na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji. Postępowanie prowadzono przeciwko dwudziestu czterem podmiotom: dwudziestu bankom, VisaEurope, Visa International, MasterCard Europe oraz Związkowi Banków Polskich. Bankom postawiono zarzut zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na wspólnym ustalaniu stawek opłaty interchange w systemie Visa oraz, osobno, w systemie MasterCard. W wydanej w 29 grudnia 2006 roku decyzji Prezes UOKiK numer DAR 15/1006 stwierdził w stosunku do banków – uczestników postępowania stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na wspólnym ustalaniu stawek opłaty interchange i wydał decyzję nakazującą zaniechanie jej stosowania.

Opłata interchange to opłata, która w systemach Visa i MasterCard pobierana jest od banku rozliczającego transakcję przez bank wydawcę karty dla każdej transakcji dokonanej kartą płatniczą u akceptanta. Opłatę tę bank rozliczeniowy przerzuca na agentów rozliczeniowych (podmioty takie jak np. PolCard lub eService). Opłata od transakcji pobierana przez agenta rozliczeniowego od akceptanta składa się zatem z opłaty interchange (na wysokość której agent nie ma żadnego wpływu) oraz ustalonej przez agenta własnej marży. Jak wynika z ustaleń poczynionych w ww. postępowaniu, opłata interchange stanowi przeważającą część (czasami nawet powyżej 90 proc.) opłaty, którą akceptanci uiszczają za obsługę transakcji kartowej podmiotom, które obsługują takie transakcje (agentom rozliczeniowym). Element ten w decydującym więc stopniu wpływa na ostateczną wysokość opłaty za obsługę transakcji, którą uiszczają akceptanci. Agenci rozliczeniowi konkurują więc między sobą jedynie wysokością marży „netto” (którą stanowi różnica pomiędzy opłatą pobieraną od akceptanta, a odprowadzaną do banku rozliczeniowego opłatą interchange). Zatem wysokie

ceny usług polegających na rozliczaniu transakcji rozliczanych kartami płatniczymi zależą od wysokości opłaty ustalonej wspólnie przez zrzeszone w organizacji płatniczej banki. W swoim piśmie słusznie wskazują Państwo, że wysokość stawek za obsługę transakcji kartowych w innych krajach europejskich jest niższa. Różnica ta również wynika ze stosowania opłaty interchange, której wysokość jest ustalana oddzielnie dla transakcji dokonanych na terenie poszczególnych państw przez banki na ich terenie działające. Stawki obowiązujące w Polsce zostały ustalone na dość wysokim poziomie.

Podjęte przez Prezesa UOKiK kroki, jakimi były wszczęcie postępowania antymonopolowego i wydanie decyzji nakazującej zaniechania przez banki praktyki polegającej na wspólnym ustalaniu wysokości opłaty interchange powinny przynieść skutek w postaci umożliwienia funkcjonowania skutecznej konkurencji na rynku usług rozliczania kart i co za tym idzie, spadku cen za tego typu usługi. Należy jednak wskazać, że decyzja Prezesa UOKiK nie jest jeszcze prawomocna. Strony złożyły odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który jeszcze nie rozpatrzył sprawy. Od wyroku tego sądu przysługuje stronom prawo złożenia apelacji, a następnie ewentualne wniesienie kasacji do Sądu Najwyższego.

Oddzielnego wyjaśnienia wymaga podniesiona przez Państwa kwestia cen stosowanych przez American Express. W odróżnieniu od Visy i MasterCard'u, American Express nie zrzesza banków emitujących i rozliczających transakcje kartowe, lecz sam jest podmiotem, który zarówno wydaje karty jak i rozlicza transakcje nimi dokonane. Nie mamy tu zatem do czynienia z problemem opłaty interchange. American Express samodzielnie decyduje o wysokości cen za rozliczenie transakcji wydaną przez siebie kartą. Działania American Express w zakresie ustalania wysokości opłat za rozliczenia transakcji, mogłoby być oceniane ewentualnie pod kątem ich niezgodności z prawem konkurencji jedynie jako praktyki polegającej na nadużyciu przez tego przedsiębiorcę pozycji dominującej, czyli naruszenia art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 (Dz. U. 2007, nr 50, poz. 331 ze zm.). Jednak w ocenie Prezesa UOKiK American Express takiej pozycji na rynku kart płatniczych nie posiada, gdyż spotyka się z konkurencją ze strony Visa i MasterCard, a jego udział w rynku nie jest znaczny. W takiej sytuacji zatem, nie mają zastosowania przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Biorąc pod uwagę powyższe należy przyjąć, że nie ma podstaw do ingerencji Prezesa UOKiK w przedstawionej przez Państwa sprawie. Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami decyzji Prezesa UOKiK w sprawie opłaty interchange, informujemy, że treść tej decyzji dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów www.uokik.gov.pl

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Ochrony Konkurencji

E. Witkowska-Grochowalska
Elżbieta Witkowska-Grochowalska